

NEDERLANDS / LANDS TAAL

2008, JAAR VAN DE TALEN

Het jaar 2008 is uitgeroepen tot het internationaal jaar van de talen. Dit werd beslist door de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties. De Unesco kreeg de opdracht activiteiten over dit onderwerp te coördineren.

De directeur van Unesco, de heer Koichiro Matsuura, stelt dat talen van essentieel belang zijn voor de identiteit van groepen en mensen en voor hun samenleven in vrede. Talen zijn van groot belang als basis voor alfabetisering, leren en levensvaardigheden. Ook voor de strijd tegen allerlei ziekten moet men de talen gebruiken van de betrokken bevolkingsgroepen. Verder is voor het bewaren van lokale en inheemse kennis en deskundigheid de lokale of inheemse taal onontbeerlijk.

Bovendien is taalkundige diversiteit nauw verbonden met culturele diversiteit.

Er is bezorgdheid over het feit dat binnen enkele generaties meer dan de helft van de 7.000 talen kan verdwijnen! Minder dan een kwart van die talen worden momenteel gebruikt in scholen en op internet. Er moet dan ook dringend gehandeld worden om deze culturele verarming van onze beschaving tegen te gaan. Dit kan door elke taalgemeenschap aan te moedigen zijn eigen moedertaal zo breed en zo dikwijls mogelijk te gebruiken. Bovendien zouden sprekers van een dominante taal moeten worden aangemoedigd om ook andere talen te beheersen.

Alleen als veeltaligheid volledig aanvaard zal zijn, zullen alle talen hun plaats vinden in de geglobaliseerde wereld. Voor wie het niet wist, op 21 februari vierde men voor de 9de maal de Dag van de Moedertaal.

Het is interessant om meer te weten te komen over de toestand van de eigen moedertaal en over de gevaren die zij in de geschiedenis van haar ontwikkeling heeft meegemaakt. De Polen bijvoorbeeld, zijn er tijdens de 120 jaren van opsplitsingen, ondanks de druk van de invallers en ondanks campagnes om het nationaal gevoel te onderdrukken, in geslaagd hun taal te redden. Daardoor was het hun mogelijk na de eerste wereldoorlog opnieuw als staat te herrijzen met een eigen Poolse identiteit. Dat is maar één van de vele mogelijke voorbeelden.

Een vereniging die zich inzet voor deze Dag van De Moedertaal en die daarvoor vele initiatieven ontwikkelt, is de Universele Esperanto Vereniging. Esperantosprekers zijn meer dan anderen bewust omtrent taalvragen. Zij streven naar het behoud van alle moedertalen, terwijl voor de internationale contacten een neutraal communicatiemiddel wordt aangeboden.

De boodschap die wij krijgen door de Dag van de Moedertaal is volgens ons een niet mis te verstane terechtwijzing van de huidige verengelsing !

JAARGANG 18 -
NUMMER 3- MAART
2008

maandelijkse uitgave
niet in juli

P 209916

verantwoordelijke
uitgever
Mieke Delanghe
Bisdomkaai 11
9000 Gent

telefoon :
09/225.16.00

e-post :
mieke.delanghe@vvb.org
nlandstaal@vvb.org

NIEUWE ACTIES IN DIT NUMMER

ESTÉE LAUDER	2
LIDL	2
KADOC	3
MAAR OOK NOG	3

ANT-WOORDEN EN DADEN

DESIGN TRIËNNALE	5
INDICATOR (PATRIMOINE)	5
MINISTERIE VAN DEFENSIE	5
F.I.T.	5
ENGELS IN HOGER ONDERWIJS	6

ESTÉE LAUDER

Over voedingsproducten is de wetgeving duidelijk, en ook van medicijnen weet iedereen dat daarin een bijsluiter in de drie landstalen moet zitten.

Schoonheidsproducten echter vallen niet onder een dergelijke reglementering, terwijl de samenstelling daarvan toch ook belangrijk is, in verband met allergieën bijvoorbeeld.

Zo kan het gebeuren dat iemand in een verpakking van een nachtcrème van Estée Lauder (Resilience Lift Extreme), aangekocht in Sint-Niklaas, een bijsluiter aantreft met informatie over het gebruik. Die bijsluiter is gesteld in zes talen, namelijk Engels, Frans, Duits, Italiaans, Spaans en Portugees. Nederlands is niet te bespeuren.

Bij een ander product van dezelfde firma, "Beautiful Eau de Parfum Spray", zit een bijsluiter met de samenstelling en waarschuwingen in het Engels, Duits, Italiaans, Spaans en Frans. Alweer geen Nederlands.

SCHRIJVEN \

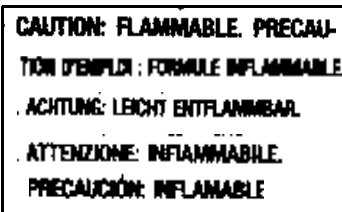
Estee Lauder Distribution Center
Nijverheidsstraat 15
2260 WESTERLO (OEVEL)

BELLEN \

014/25.86.11

FAXEN \

014/22.13.73

ESTÉE LAUDER

LIDL

Een van de leden van de stuurgroep merkte iets eigenaardigs op aan de verpakkingen in de Lidl-zaken. Dat is een keten van winkels, ontstaan in Schwaben in Duitsland, maar nu in bijna alle Europese landen aanwezig. Je kan er voeding en een heel assortiment andere producten vinden aan lage prijzen.

Het stuurgroeplid kocht er een slangetje om aan te sluiten op een stofzuiger, en op de verpakking stond aan beide kanten "Accessoires pour aspirateur", met verdere uitleg in het Frans. Op de zijkant stond de vertaling in het Nederlands en in het Duits, maar in veel kleinere lettertjes. Ook bij andere artikelen was dit zo.

Men kan stellen dat de Nederlandstalige klanten alle nodige informatie krijgen, maar erg hoffelijk is deze werkwijze niet.

SCHRIJVEN \

Lidl Belgium GmbH & Co
Guldensporenpark 90, blok J
9820 MERELBEKE

BELLEN \

03/290.20.61
(speciaal voor klachten)

WEBSTEK \

www.lidl.be

KADOC

Aan de Universiteit van Leuven gaat in augustus van dit jaar een cursus door. Het initiatief is een samenwerking tussen de Vrije Universiteit Amsterdam, de Universiteit van Fribourg (Zwitserland), de K.U. Leuven, de Ecole Pratique des Hautes Etudes van de Sorbonne en de Universiteit van Trnava (Slovakije). De naam die men gegeven heeft aan het project is "Summer school in Research on Religion, Culture and Society in Europe (1750 -)"

De cursus wordt georganiseerd door Kadoc, Documentatie- en Onderzoekscentrum voor Religie, Cultuur en Samenleving, Interfacultair centrum K.U. Leuven. We leren op de webstek van Kadoc dat hun seminaries en colloquia nogal vaak in het Engels of in het Frans doorgaan en dat ze dan ook in die talen worden aangekondigd.

Gezien de internationale samenwerking en het feit dat onderzoekers uit verschillende landen zullen de lessen geven, begrijpen we dat een dergelijk project niet uitsluitend in het Nederlands kan plaatsvinden. Of daarom ook de uitnodigingen en alle informatie

enkel in het Engels moet beschikbaar zijn, is een andere kwestie.

SCHRIJVEN ↘

KADOC
Vlamingenstraat 39
3000 LEUVEN

BELLEN ↘

016/32.35.00

FAXEN ↘

016/32.35.01

WEBSTEK ↘

http://kadoc.kuleuven.be/summer_school

STRALEN ↘

postmaster@kadoc.kuleuven.be

**Summer school in Research on Religion,
Culture and Society in Europe (1750-)**

http://kadoc.kuleuven.be/summer_school

Religion and Modernity

Leuven, 20-29 August 2008

MAAR OOK NOG

INNO BRUSSEL

Een stuurgroep lid vertelt zijn ervaring in dit warenhuis.

"Op 10 januari 2008 wilde ik aan de afdeling herenkleding van Inno-Brussel (Nieuwstraat) een aankoop afrekenen. Groot was mijn verbazing toen bleek dat het kassierstertje van kassa 75 niet in staat was het bedrag van mijn aankoop in het Nederlands te zeggen. Hoewel ik aandrang op een correcte en klantvriendelijke behandeling, en dreigde met een klacht in te dienen, weigerde zij halsstarrig.

Het is mij een grote vraag hoe een bedrijf als Inno Brussel, een dergelijk personage aan de kassa wilt zetten. Het doet mij twijfelen aan de werking van de aanwervingsdienst van Inno, waar tweetaligheid van het personeel toch een zeer belangrijke vereiste zou moeten zijn.

Op de webstek van Inno zelf kan men schriftelijk een

bericht zenden naar de klantendienst. Zelf heb ik een bericht opgemaakt, waarin ik verontschuldigen vraag van Inno en hen in dezelfde paragraaf gemeld dat er een controlebezoek zal volgen."

SCHRIJVEN ↘

Inno
Nieuwstraat 111
1000 BRUSSEL

BELLEN ↘

02/211.21.11

FAXEN ↘

02/219.14.11

WEBSTEK ↘

www.inno.be

STRALEN ↘

info@inno.be
of via webstek, "contact"

IBM

In Knack van 13 februari viel ons oog op een persoonsadvertentie van IBM. "what makes you special?" luidde de titel, en wat er mij onaangenaam verraste aan de advertentie was dat ze helemaal in het Engels was gesteld. In een Nederlandstalig blad als Knack is dat toch niet voor de hand liggend.

Er werd gezocht naar "Business Process Consultants, Industry Experts, ERP Consultants, Project Managers, IT Architects, IT Specialists". Daarbij werd de VRT ("The Flemish Radio and Television Network") voorgesteld als voorbeeld van een tevreden klant. Geïnteresseerden voor de openstaande functies worden verwezen naar de webstek www.ibm.com/employment/benelux

SCHRIJVEN \

IBM België/Luxemburg
Bourgetlaan 42
1130 HAREN

BELLEN \

02/225.21.11

FAXEN \

02/225.34.78

WEBSTEK \

www.ibm.com/be/nl

STRALEN \

via webstek : "contact - e-mail IBM"

This client needs to meet the future of media head-on
They expect a state-of-the-art solution
This requires extraordinary consultants *

what makes you
special?

K WOLVERTEM SC

Iemand schreef ons dat hij zijn kleinzootje naar de voetbaltraining bracht in Wolvertem en tot zijn verbazing hoorde dat de trainer zijn instructies ook in het Frans gaf. Dat bleek ten behoeve van ingeweken

Franstalige spelertjes.

Het gaat hier over de voetbalploeg K Wolvertem SC. Wolvertem, tussen haakjes, maakt deel uit van Meise, een Vlaamse gemeente zonder faciliteiten voor Franstaligen. We geven het adres van de voetbalploeg en van de sportschepen van Meise. We vragen ook dat wie weet heeft van taalmistoestanden bij andere clubs, dat aan ons zou melden met de juiste gegevens erbij.

SCHRIJVEN \

K Wolvertem SC
Frans Lathouwersstadion
Veilinglaan 62
1861 WOLVERTEM

BELLEN & FAXEN \

02/269.39.77

WEBSTEK \

www.scwolvertem.be

SCHRIJVEN \

Schepen Wim Verbeke
Gemeentehuis
Brusselsesteenweg 44
1860 MEISE

BELLEN \

0478/58 12 67

STRALEN \

wim@wimverbeke.be

VLAANDEREN VAKANTIELAND

Als dit televisieprogramma ter informatie voor de kijkers adressen en telefoonnummers opgeeft, gebruikt men daar vaak de afkorting BXL voor Brussel.

Deze afkorting is de Franstalige vorm, die bedacht is door het FDF en een Vlaamsvijandige bijklank heeft.

De internationale afkorting voor Brussel, zoals die in de luchtvaart gebruikt wordt, is BRU.

SCHRIJVEN \

VRT - Vlaanderen Vakantieland
Auguste Reyerslaan 52
1043 Brussel

BELLEN \

02/741.31.11

FAXEN \

02/735.37.04

STRALEN \

via www.vrt.be

contact - een - info - vlaanderen vakantieland

ANTWOORDEN EN DADEN

DESIGN TRIËNNALE

We schreven in het vorige nummer over de Engelstalige reclame in Knack voor dit initiatief van Design Vlaanderen. We ontvingen dit merkwaardige antwoord :

*Geachte,
Het is een vergissing. Excuus.*

*kind regards,
Johan Valcke
Director Design Flanders*

*www.designflanders.be
johan.valcke@designvlaanderen.be
+32 2 227 60 60*

NEW ADRESS
*Koloniënstraat 56 6° floor
1000 Brussels
Belgium*

INDICATOR (PATRIMOINE)

Ook in het februari-nummer hadden we het over de uitgeverij Indicator, die een Franstalige brief stuurde naar iemand in Wemmel. Het antwoord :

Geachte heer,

Indien u ons de naam - en adresgegevens doorstuurt, kunnen wij de nodige aanpassingen laten doen door onze afdeling marketing die de mailings verzorgt.

Ik blijf steeds tot uw dienst voor alle bijkomende inlichtingen,

Met vriendelijke groeten

*Martine Buytaert
Klantenservice*

Moeten we nog uitleggen dat het helemaal niet de bedoeling is dat deze of gene persoon op verzoek correspondentie in het Nederlands krijgt in plaats van in het Frans ? Wemmel is een Vlaamse gemeente, weliswaar met faciliteiten voor Franstaligen, maar schrijven naar Wemmel moet in het Nederlands gebeuren.

MINISTERIE VAN DEFENSIE

Een parlementaire vraag van Francis Van den Eynde, volksvertegenwoordiger voor het Vlaams Belang, aan Pieter De Crem, minister van Landsverdediging.

In het jongste nummer (2007/19) van "Direct", het blad van het Belgische leger, lees ik dat tijdens een "full troops exercise" die van 13 tot 18 oktober 2007 in het Duitse Bergen-Hohne plaats vond er een beroep werd gedaan op een "battlegroup Intelligence, Surveillance and Reconnaissance" die onder de leiding stond van een CCIRM (Collection Coordination Intelligence Requirement Manager).

1. Waarom wordt hier eens te meer op een soort Engels jargon een beroep gedaan ?
2. Is men bij Defensie van mening dat het Nederlands niet kan uitdrukken wat hier in het Engels medege-deeld wordt ?
3. Wordt er van uit gegaan dat het gebruik van het Engels een meer professionele tint aan de zaak geeft ?
4. Wordt deze terminologie ook in het Frans gebruikt ?
5. Bent u niet van mening dat dit overdreven gebruik van Engelstalige terminologie wel degelijk de communicatie kan hinderen ?

De minister antwoordt als volgt :

Ik verzoek het geachte Lid hierna het antwoord te willen vinden op de door hem gestelde vragen.

1. *Defensie werkt in een internationale context, waarin Engels vaak de voertaal is en vele begrippen enkel in het Engels aangeduid worden.*
2. *Als personeelsblad van Defensie bevat "Direct" soms specifieke termen die de militairen in operationeel verband of in hun dagelijkse dienst gebruiken. Waar nodig wordt dit jargon uitgelegd. Dit is voor beide landstalen geldig. Op deze wijze dragen we bij tot een veralgemeend begrip van bepaalde specifieke uitdrukkingen.*

VLAAMS AGENTSCHAP VOOR INTERNATIONALAAL ONDERNEMEN

Vraag in het Vlaams parlement van Luk Van Nieuwenhuysen, Vlaams parlamentslid voor het Vlaams Belang, aan Patricia Ceysens, Vlaams minister van o.a. buitenlandse handel.

Ik verneem van een Vlaamse ondernemer in Frankrijk dat hij vanwege de Vlaamse economische vertegenwoordiger in Bordeaux een eentalig Franse uitnodiging

ontving voor een diner aangeboden door het Vlaams Agentschap voor Internationaal Ondernemen.

De brief was aan de betrokkene gericht omdat hij "belge" was, "chef d'entreprise d'un filiale belge ou vous avez un lien avec le tissu économique belge". ... Acht de minister het normaal dat Vlamingen in het buitenland door hun eigen instelling in het Frans worden aangeschreven, ook al is het in Frankrijk? Is het ook niet eigenaardig dat er in de brief met geen woord over Vlaanderen wordt gerept? ...

Het (iets ingekorte) antwoord van de minister :

Ik begrijp dat Vlamingen die in het buitenland verblijven verwachten dat zij door hun eigen overheidsdiensten in het buitenland in hun moedertaal worden aangeschreven. Anderzijds kan ik er ook begrip voor opbrengen dat dit praktisch niet steeds haalbaar is. De werktal van het kantoor in Bordeaux is immers de lokale taal. Het kantoor te Bordeaux heeft in dit geval een standaarduitnodiging verstuurd aan mensen met een verschillend taalprofiel (Vlamingen, Franstalige landgenoten, en Fransen).

Eén van de argumenten om uitnodigingen in Frankrijk in het Frans op te stellen is het feit dat, in het hiërarchisch gestructureerde Franse bedrijfsleven, de post door (uiteraard Franstalige) assistenten of secretaresses wordt geopend en de agenda van de bedrijfsleider door hen wordt bijgehouden.

De vraagsteller meldt dat er niet over Vlaanderen wordt gerept. Ik lees in de brief niettemin duidelijk de opdracht van Flanders Investment & Trade. ... Dat in de brief ook België vermeld wordt heeft pragmatische redenen. Door zowel Vlaanderen als België te vermelden wenst het F.I.T.-kantoor de boodschap voor alle Fransen duidelijk te laten over komen.

HOGER ONDERWIJS IN HET ENGELS

We vroegen in het februarinummer om te schrijven naar de ministers Vandenbroucke en Ceysens.

Vandenbroucke antwoordde zeer uitgebreid. We citeren en korten hier en daar in :
"Wie mijn beleid kent, weet dat ik veel belang hecht aan talen in het onderwijs. In mijn talenbeleidsnota (2007) pleit ik voor een sterk talenbeleid in de scholen, dat inzet op meertaligheid, maar niet zonder de kennis van het Nederlands op hoog niveau centraal te stellen als voorwaarde voor succes en gelijke kansen."

"Ook voor het hoger onderwijs is het mijn overtuiging dat een grondige kennis van het Nederlands én meertaligheid samen gaan. Als ik suggereer dat er nood kan bestaan aan het versoepelen van de taalregeling, is dat niet omdat ik mij erbij neerleg dat het Engels de norm zou zijn. De norm blijft voor mij zeer duidelijk het Nederlands. Een grondige kennis van het Nederlands blijft cruciaal voor academisch succes en voor gelijke kansen. Wanneer men het Nederlands niet op een hoog niveau beheerst, dan betekent dit een rem op de eigen intellectuele en professionele ontwikkeling en een barrière voor succes. Gelijke kansen worden dus niet bedreigd omdat het onderwijs in het Engels zou gebeuren, maar wel omdat sommige jongeren onvoldoende kennis van het Nederlands bezitten."

"Voor de lerarenopleidingen heb ik in het decreet en de basiscompetenties juist de lat voor de kennis van het Nederlands hoger gelegd. Waarom doen hogescholen en universiteiten dit niet voor alle andere opleidingen? Dat zou hun pleidooi voor versoepeling van de taalregeling net veel overtuigender maken."

"Eén van de belangrijkste argumenten voor het gebruik van het Nederlands als taal van onderwijs én onderzoek, is dat het wetenschappelijk gebruik van die taal ook een voorwaarde is voor de kwaliteit en de verdere groei van die taal. De vernederlandsing van de Gentse universiteit en de strijd voor Leuven Vlaams hadden de erkenning van het Nederlands als wetenschaps- en cultuurtaal tot inzet. Ook vandaag blijft dit belangrijk. In Nederland, waar in het hoger onderwijs een soort taalrelativisme heerst, is de slinger duidelijk te ver doorgeslagen."

Al bij al zinnige opmerkingen van de minister. Maar :
"Vlaanderen heeft veel te danken aan zijn openheid ten opzichte van de wereld, allereerst op economisch vlak. Waarom ook niet op het domein van taal, wetenschap en cultuur?"

"Het moet onze ambitie zijn om de kwaliteit van ons hoger onderwijs meer uit te dragen, en zo meer buitenlandse studenten aan te trekken."

"Niet naïef of onverschillig, maar ambitieus voor Nederlands én meertaligheid."

Minister Ceysens stuurde een nog langer antwoord, namelijk het eindrapport van de expertisegroep voor de doorlichting van het Vlaams innovatie-instrumentarium, of het zogenaamde rapport Soete. Om dit rapport kort te schetsen : het spreekt over het taaldecreet als "een omknellende en nodeloze houdgreep op de internationale aantrekkingskracht van Vlaanderen".

